

REPUBLIKA

Rok III | ŁÓDŹ, CZWARTEK, 22 WRZEŚNIA 1927 R.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

260

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36 43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Dyktatura wojskowa na Litwie.

Rząd opanowany został przez oficerów.

Ryga, 21 września.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

„Socjaldemokrat“ pisze, iż po przewrocie w Taurogach rząd Waldemarasa został faktycznie usunięty od władzy, przyczem władzę nad Litwą sprawuje komitet oficerski, na którego czele stoi minister spraw wojskowych Taukansas i pułkownik Plehavičius.

Komitet ten wydaje odnośne rozporządzenia, przyczem rząd jest całkowicie w jego dłoni. Natychmiast po przewrocie w Taurogach wojskowi komendanci poszczególnych miast weszli w kontakt z wybitniejszymi działaczami politycznymi, komunikując im postępy o zamachu i zapytując jednocześnie o stosunek do rządu i do przewrotu.

Przesłuchanie świadków?

Echa zabójstwa w poselstwie sowieckim w Warszawie.

Warszawa, 21 września.

Komunikują nam z minist. spr. zagranicznych, że sędzia siedzący Wilfiński przesłuchał dnia 19 b. m. w charakterze świadków funkcjonariuszy sowieckiego poselstwa w Warszawie Gusiewa i Schletzera. Sowieckie poselstwo w Warszawie zakomunikowało ministerstwu spraw zagr. w tej sprawie, że aczkolwiek uważa ono zasadniczo, iż funkcjonariusze obcego poselstwa nie podlegają kompetencji sądów polskich, w tym jednak wypadku zgadza się nie tylko na przesłuchanie, ale ze swej strony zwraca się o to do ministerstwa spr. zagr., pragnąc dać dowód, że rząd Z. S. S. R. dąży do całkowitego wyjaśnienia tej sprawy.

Duchy skazanych

niepokoją legion amerykański w Paryżu.

Bójka z policją na noże.

Paryż, 21 września.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

W Besancon komuniści próbowali zakłócić uroczystości ku czci amerykańskiego legionu. Doszło do krwawych starć. Wielka liczba komunistów zebrała się na placu w pobliżu ratusza. Policja usiłowała rozproszyć tłum, przyczem dokonała kilku aresztowań. Między innymi zatrzymano jednego z przewodców, który został odprowadzony do komisariatu. Tłum przypuścił atak do posterunku policyjnego. Kawaleria, zawieszana przez władze policyjne, musiała dwukrotnie szarżować, by oczyścić ulicę z manifestantów komunistycznych.

Do szarżujących żołnierzy dano liczne strzały. Liczba ofiar jest dość znaczna. Wielu policjantów zostało rannych, ponieważ tłum rzucił kamieniami. W wielu wypadkach doszło do starć, podczas których manifestanci posługiwali się pałkami i nożami. Aresztowano 17 osób. Około 20 manifestantów i żołnierzy jest rannych.

(Zagnaczyć należy wbrew powyższej depeszy A. T. B., że w demonstracjach antyamerykańskich we Francji biorą udział nie tylko komuniści, ale i socjaliści i radykalowie. — Red.)

— Donoszą z Genewy, że śniadanie, w którym wzięli udział Briand i Stresemann, miało charakter wyłącznie towarzyski, a bynajmniej nie polityczny. Sprawa okupacji Nadrenji nie była poruszana.

Odroczenie sesji senatu.

Podczas posiedzenia konwentu senjorów marsz. Trampczyński otrzymał dekret odraczający sesję na 30 dni. Senat przygotowuje protest przeciw decyzji Prezydenta.

Warszawski korespondent „Republiki“ telefonuje:

Marszałek senatu p. Trampczyński zwołał wczoraj na godz. 12 w poł. posiedzenie konwentu senjorów senatu dla ułożenia programu sesji i porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Niemal jednocześnie z rozpoczęciem obrad konwentu senjorów zameldowano marszałkowi Trampczyńskiemu, iż w kancelarii jego zjawił się sekretarz prezydium rady ministrów por. Zaćwilchowski z pismem od Prezydenta Rzeczypospolitej.

Marsz. Trampczyński wyszedł z po-

siedzenia i po chwili powrócił na niego, niosąc w ręku dekret odraczający sesję senatu analogicznie jak sesję sejmową na dni 30.

Dekret ten posiada następujące brzmienie:

„Zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie odroczenia sesji nadzwyczajnej Senatu. Na podstawie art. 37 konstytucji odraczam z dniem 22 września 1927 roku sesję nadzwyczajną Senatu na dni 30“.

Warszawa, 20 września, 1927.

Prezydent Rzplitej

Ignacy Mościcki.

Prezydent Rady Ministrów

Józef Piłsudski.

Wobec tego posiedzenie konwentu senjorów natychmiast przerwano a mar-

szalek Trampczyński zaprosił przywódców klubów na narady prywatne do swego mieszkania.

Rezultatem tych narad, na których wykładowano oburzenie na rząd było upoważnienie marsz. Trampczyńskiego do złożenia Prezydentowi Rzplitej jeszcze w dniu wczorajszym uroczystego protestu przeciwko przerwaniu sesji.

Marsz. Trampczyński jednak zabrał się tak intensywnie do redagowania wspomnianego protestu, iż nie ukończył go do wieczora i dopiero dzisiaj złożył ten dokument na Zamku.

Znaczenia praktycznego krok ten oczywiście żadnego mieć nie będzie.

„Spiryfystyczne“ uchwały „Piasta“.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Jako echo zamknięcia sesji sejmowej zebrał wczoraj prezes Witos swój klub i po kilkugodzinnych naradach ogłosił rezolucję, w której analogicznie do onegdajszej rezolucji endecji stwierdza, że odroczenie sesji sprzeczne jest „z duchem konstytucji“.

Wieczorem mówiono, że pod wrażeniem tej spirytystycznej uchwały marsz. Piłsudski opuścił Warszawę, wyjechał bowiem na 2 dni do Sulejówka.

— Z Kijowa donoszą, że kilku chuliganów na jednej z ulic miasta napadło na przechodzącą wieczorem lekarke i zgwałciło ją. Pomimo, iż ojciec jej i przechodnie chcieli jej bronić, napastujący steroryzowali obrońców, grożąc im nożami i rewolwerami i nie pozwolili nikomu się zbliżyć.

— Prasa berlińska podkreśla, że jednoczesne uchwalenie w Niemczech i Austrii tego samego kodeksu karnego, uzgodnionego między oboma krajami, jest poważnym krokiem na drodze do połączenia Austrii z Niemcami.

70 milionów dolarów dla Polski.

Za kilka tygodni otrzymamy pożyczkę.

Nowy Jork, 21 września.

Associated Press donosi:

Firma Blair and Co. oraz Bankers Trust ukończyły już przygotowania do emisji 7-procentowej pożyczki rządu polskiego w wysokości 70 MILJONÓW DOLARÓW.

Emisja będzie rozpoczęta za 2—3 tygodnie.

45 milionów dolarów będzie umieszczonych na rynkach amerykańskich.

100 milionów w Londynie za pośrednictwem banku Lazars Brothers, 6 milionów w Szwajcarii, 4 miliony w Holandji i 1 milion we Francji.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Jednocześnie w Warszawie z kół poważnych i miarodajnych rozeszła się wiadomość, iż rokowania pożyczkowe wznowione przed kilku dniami, weszły już w stadium decydujące.

Ze wszech stron rozlegają się utyskiwania na brak gotówki; dyskonta na rynku prywatnym dochodzi do 48 proc.

w stosunku rocznym, przekraczając 6-krotną normę, pobieraną przez Bank Polski. A tymczasem kredyty, przez Bank Polski przyznane, nie są wykorzystywane: z 550 milj. zł. przyznanych kredytów w chwili obecnej wykorzystano tylko 407 milionów.

A więc 143 miliony przyznanego kredytu jest do dyspozycji naszego przemysłu, rolnictwa i handlu.

Nacjonalizm pruski podnosi głowę.

Zjazd partii niemiecko-narodowej w Królewcu był wielką manifestacją monarchistyczną.

Królewiec, 21 września.

Otwarcie kongresu partii niemiecko-narodowej w sali ratusza rozpoczęło się od manifestacji hołdowniczej na cześć prezydenta Hindenburga za jego mowę tannenbergska.

Po przemówieniach powitalnych wygłosił przewodniczący hr. Westarp zasadniczą mowę programową. Po scharakteryzowaniu stosunku partii do spraw polityki zagranicznej na zachodzie hr. Westarp przeszedł do spraw polityki wschodniej.

Na wstępie hr. Westarp wskazał na rzekome prześladowania ludności niemieckiej w Polsce. W tem gnębieniu Polska nie szanuje ani praw mniejszości, ani traktatów, ani zasad samostanowienia o sobie. Zaznacza stę przytem da-

żenie Polski do zagarnięcia dalszych prowincji wschodnich Niemiec: Prus Wschodnich.

Opierając się na książce b. konsula Srokowskiego oświadczył hr. Westarp, iż umacnianie wojskowe Polski na granicy Prus Wschodnich, wychowanie fizyczne młodzieży i umacnianie elementu polskiego na Pomorzu ma na celu przekonać Anglię i Amerykę, że Prusy Wschodnie są tylko kolonią niemiecką w łonie świata słowiańsko-litewskiego.

Hr. Westarp sformułował politykę że Niemcy odrzucają wszelką myśl o Locarnie Wschodu, nie tylko jako o kompensacie za ewakuację Nadrenji, nie tylko ze względu na różne kwestje wschodnie, ale i ze względu na jedność Rzeszy.

H. Westarp sformułował politykę partii niem. narod. w 3 punktach: oswobodzenia okupowanych terenów niemieckich, obrona myśli monarchistycznej, obrona barw czarno-białe-czerwonych dawnej monarchii niemieckiej.

Berlin, 21 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wobec komunikatu półoficjalnego, że minister Stresemann znał tekst mowy prezyd. Hindenburga — oświadcza „Vorwärts“, że komunikat ten ciężar zdejmuje z prezydenta, a obciąża bardz. jeszcze rząd Rzeszy i min. Stresemanna.

Nieporozumienie co do mowy wynikało stąd, że rada ministrów zaakceptowała ją przed 3 tygodniami, przed odjazdem Stresemanna do Genewy.

Miesiąc klęsk i katastrof.

Na Krymie i w Hiszpanii trzęsienie ziemi.—Pociągi najechały na autobusy.—S. O. S. na morzu...

Miesiąc wrzesień jest rekordowy pod względem nieszczęść.

Ryga, 21 września.

W całym szeregu miast na Krymie i Ukrainie dało się ponownie odczuć trzęsienie ziemi. W Alupce słynna wieża zarysowała się i grozi zawaleniem. W Ewporji zawaliło się kilka domów. Ludność w panicznym strachu opuściła domy, wybiegając poza miasto. Strat w ludziach dotychczas nie zanotowano. Ostatnie trzęsienie ziemi było o wiele słabsze od poprzednich.

Paryż, 21 września.

W prowincji Alicanta w Hiszpanii, głównie w miejscowości Jiona dało się odczuć silne trzęsienie ziemi. Ofiar w ludziach nie było. Straty materialne dotychczas nie są bliżej znane.

Praga, 21 września.

Wczoraj pod Budziejowicami szalała straszna burza, która wyrządziła olbrzymie szkody. Ogrody są zupełnie zniszczone. Wicher powyrwał drzewa z korzeniami, zrzucał dachy z domów. Wiele osób zostało poranionych. Również północna część Moraw i Ślą-

ska Cieszyńskiego zostały nawiedzone burzą. Na linii Bogumin—Karł mor kolejowy został tak uszkodzony, że komunikację musiano przerwać. Połączenia telefoniczne zostały przerwane.

Wypadki samochodowe.

Praga, 21 września.

Na Morawach wydarzyły się trzy straszne katastrofy samochodowe.

Pierwsza — na skrzyżowaniu gościnicy linii kolejowej Berno - Tysznów. Wóz ciężarowy, na którym jechała wycieczka, zderzył się z pociągiem towarowym. Brat szofera został wyrzuty z auta na szynach i przejechał przez pociąg. 5-ciu innych pasażerów, z tego dwoje dzieci, odniosło ciężkie rany.

Druga katastrofa miała miejsce niedaleko granicy węgierskiej koło Hradyszcza. Wypadek nastąpił w analogiczny sposób. Katastrofa spowodowała śmierć trzech osób. Kierownik autobusu jak również maszynista pociągu spodziewali niebezpieczeństwa, gdy już po-

ciąg i autobus znajdowały się w oddaleniu 20 kroków. Autobus został przecięty na pół i kompletnie zdruzgotany. Trzy osoby poniosły śmierć, a 5 odniosło ciężkie rany.

W trzecim wypadku autobus jadący w pełnym tempie, uderzył o poręcz przy drodze. Wóz przewrócił się do góry kołami. Szofer oraz właściciel wozu, jak i 5 osób innych odniosło ciężkie rany.

Zatonięcie okrętu.

Nowy Jork, 21 września.

Nodbrzeźna stacja radiotelegraficzna w Cane Race (Nowa Fundlandja) otrzymała sygnały S. O. S., wysyłane przez holenderski parowiec „Amersfort” jadący z Hamburga.

Statek najechał w pobliżu wysp Antylów na rafę podwodną i znajduje się w wielokrotnym niebezpieczeństwie.

Według ostatniej depeszy radiowej ze statku, załoga porzuciła okręt na łodziach ratunkowych.

Lewin w Paryżu.

Paryż, 21 września.

Lewin, który miał już w tych dniach wyruszyć na wchód do Karachi wraz z angielskim lotnikiem Hinchliffem, nagłe opuścił Londyn i zupełnie nieoczekiwanie zjawił się w Paryżu. Dzienniki podają, iż Lewin już miał w Paryżu przystanąć, która o mało nie zakończyła się dla niego w przykry sposób. Dwóch szoferów usiłowało go pobić w sprawie zapłaty za przejazd. Kiedy następnie chciał wsiąść do aeroplanu odjeżdżającego do Londynu, zażądano od niego paszportu. Lewin odrzekł: „Wystarczy, że jestem Lewin. Nigdy nie miałem paszportu a odbyłem dość długie podróże”. Pomimo to nie pozwolono Lewinowi na zajęcie miejsca w aeroplanie. Dopiero na telefoniczne zlecenie prefektury policji pozwolono Lewinowi odlecieć.

Pomoc rumuńska dla powodźian polskich.

Bukareszt, 21 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Celem przyjęcia z pomocą ofiarom powodzi w Małopolsce Wschodniej rząd rumuński wydał zarządzenie, że w ciągu dni 15 zboże, wywożone z Rumunii do miejscowości, które ucierpiały od wody, będzie zwolnione od opłat wywozowych.

Obalony dekret prasowy narazie jeszcze obowiązuje.

Wyjaśnienie wiceministra sprawiedliwości p. Cara.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

W związku z listem marszałka Rataja, zawiadamiającym prezesa rady ministrów i ministra sprawiedliwości o uchynieniu przez sejm obu dekretów prasowych z dnia 10 maja b. r. wiceminister sprawiedliwości p. Car, zapytywany przez dziennikarzy, oświadczył, iż, zdaniem jego, jako prawnika dekrety te da-

lej obowiązuje. Sady bowiem dowiadują się o nowych ustawach wyłącznie z „Dziennika Ustaw” i dopóki uchwała sejmu uchylająca dekrety nie będzie w dzienniku tym ogłoszona, muszą sady ferować wyroki na podstawie dekretów.

W tej sprawie jednak zwoła minister sprawiedliwości specjalną konferencję prawników, która ma rozstrzygnąć ostatecznie.

Tajny układ włosko-albański

który posiada wszelkie cechy bajki i apokryfu.

Genewa, 21 września.

1) Rząd włoski będzie chronił Albanii „Lira Competare” przynosi treść tajnego układu, zawartego między Włochami a Albanją. Tajny ten układ składa się z następujących punktów:

1) Rząd włoski będzie chronił Albanję przed mieszaniną się sasiadów w sprawy albańskie i udzieli moralnej i materialnej pomocy Albanji. Rząd włoski zobowiązuje się w razie potrzeby udzielić wojskowej pomocy Albanji.

2) na wypadek wojny między Włochami a Jugosławją Albanja odda swoje siły zbrojne do dyspozycji włoskiego sztabu generalnego.

3) rząd albański wydzierżawia na przeciąg lat 95 rządowi włoskiemu Valonę wraz z okolicą.

4) w razie podziału Jugosławji rząd włoski odda Albanji teren Dibra i Drakowa, wedle stanu, jaki zajmowała w roku 1912.

5) rząd włoski zobowiązuje się zapewnić Achmedowi Zogu dożywotnią prezydenturę w Albanji.

6) rząd albański obejmuje zobowiązanie popierania banków i instytucji handlowych, które włosi założyli na terenie Albanji. Albanja zobowiązuje się urządzić stację lotniczą dla włoskich hydroplanów w Porto Romana oraz trzy małe na północ od Durazzo.

7) rząd włoski zobowiązuje się dać wszelkimi siłami do konsolidacji

Albanji i udzielić w razie potrzeby w tym kierunku materialnej pomocy.

Organ albańskich nacjonalistów zapewnia, iż treść układu znana mu jest z autorytatywnego dobrego źródła. Zaznacza dziennik dalej, że Achmed Zogu oddaje tereny, które już dziś należą do Albanji za tereny, które należą jeszcze do trzeciego państwa, które musiałyby być temu państwu odebrane. Po objęciu Valony następnym etapem ekspedycji włoskiej będzie Durazzo.

Wina i potęga.

Niemcy myślą jak obalić traktat wersalski.

Berlin, 21 września.

Partia niemiecko-narodowa zażądała od rządu Rzeszy, aby mowę Hindenburga, wygłoszoną pod Tannenbergiem, wzięła za punkt wyjścia do większej akcji dyplomatycznej, notyfikując rządowi rzekomą niewinność Niemiec w sprawie wybuchu wojny światowej.

„Koelnische Zeitung” stwierdza wobec tych żądań nacjonalistycznych, że gabinet niemiecki nie ma zamiaru w sprawie kwestii winy za wybuch wojny światowej, rozpocząć akcji oficjalnej. Niemiecka polityka zagraniczna z dyktandami w tej sprawie rzekomo nie ma

nic wspólnego. Pismo dodaje od siebie ciekawą uwagę, która stwierdza, że tylko iluzjonści mogą przypuszczać, że przez takie lub podobne deklaracje o winie za wybuch wojny będzie można traktat wersalski obalić. Nawet wyrok bezpartyjnego sądu neutralnego, któryby uwolnił Niemcy od winy za wojnę, nie wyzwoliłby ich napewno z więzów traktatu wersalskiego. Kwestje podstawowe polityki zagranicznej to są kwestje potęgi i tylko przez stałe stopniowe starania może się doprowadzić do zmiany sytuacji.

Pakt sowiecko-francuski o nieagresji

może być zawarty pod licznymi warunkami.

Berlin, 21 września.

Nacjonalistyczna agencja telegraficzna „Telunion” podaje z Moskwy via Kowno nast. szczegóły, dotyczące rzekomo poparcia Francji przez Moskwę w sprawie paktu o nieagresji. Według doniesień tej agencji, rokowania francuskie z sowietami dotyczyć mają w tej sprawie 7 punktów: 1) obie strony mają się zo-

bowiązać do niemieszania się w sprawy wewnętrzne państw, 2) obie strony mają wydać sobie wzajemnie zakaz tolerowania organizacji, zwracających się przeciwko stronie drugiej, 3) w razie konfliktu z mocarstwem trzecim obie strony mają się zobowiązać do zachowania absolutnej neutralności, 4) kwestie sporne mają być przekazane mieszanej komisji rozjemczej, 5) Francja ma uznać geograficzne i polityczne granice unii sowieckiej, 6) dotyczy traktatu handlowego.

Paryż, 21 września.

„Matin” podaje, że demarche posła francuskiego w Moskwie Herberta nastąpiła w myśl postanowienia rady ministrów. Herbert miał oświadczyć rządowi sowieckiemu, że Francja jest skłonna na przystąpienie do rokowań na propozycję rosyjską paktu o nieagresji, ale uprzednio muszą być wypełnione warunki. Rząd francuski uważa, iż istnieją trzy główne przeszkody do nawiązania rokowań. Przedewszystkiem musi być odwołany poseł Rakowski, który jest zdyskredytowany. Następnie Czicherin winien poinformować swych przedstawicieli zagranicznych i agentów III-ej międzynarodówki, by powstrzymali się nadal od mieszanin się do wewnętrznych spraw Francji. I wreszcie Czicherin powinien uczynić propozycję w sprawie uregulowania kwestii długów.

Bunt chińskiej armji południowej.

Londyn, 21 września.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Według wiadomości z Szanghaju, 31 korpus armji południowej został rozbrojony, ponieważ agenci Czang-Tso-Lina zdolali nakłonić niektóre oddziały do buntu przeciwko oficerom. Podczas rozbrojenia doszło do starcia, podczas którego 500 żołnierzy zostało zabitych, względnie odniosło rany.

Jutro! Jutro!

CASINO

Dawno oczekiwana, wspaniała premiera szlagierowy superfilm bieżącego sezonu p. t.

Biała Niewolnica.

Tło obrazu stanowią przeżycia uroczej angielskiej zamkniętej w haremie i zdanej na łaskę i niełaskę brutalnego, żywiołowego demona arabskiego.

Rolę główną odtwarza tytan ekranów wszechświatowych

Włodzimierz Gajdarow

Granat do cerowania...

Lwów, 21 września.

W Witkowie koło Nadwórnej krawczyni Dora Reinerowa znalazła zapalnik granatu armatniego, którego użyła zamiast grzybka do cerowania pończoch. W celu wyrównania szwu chwyciła Reinerowa zamiast młotka zapalnik i uderzyła nim po szwie. W tej chwili nastąpiła straszna eksplozja. Reinerowa została rozerwana w drobne strzępy. Również 2 robotnicy, którzy znajdowali się w pobliżu, zostali poranieni. Całe mieszkanko zostało zdemolowane.

Cele i zadania faszyzmu.

Przed kilku dniami ukazał się w „Republice” szereg artykułów, omawiających sprawę faszyzmu w Polsce. Ponieważ zagadnienie to jest obecnie bardzo aktualne w Europie, dajemy ponownie jeszcze jedno, nieco odmienne, oświetlenie tego nowego zjawiska politycznego.

Red.

Najaktualniejszym obecnie zagadnieniem politycznym jest u nas sprawa dyktatury, parlamentaryzmu, konstytucji i faszyzmu. Wybitni politycy i publicyści usiłują rozwiązać to zagadnienie, przyrównując je do analogii między włoskim faszyzmem a tym stanem rzeczy, jaki zarysowuje się coraz wyraźniej w Polsce.

Jedni twierdzą, że faszyzm jest zjawiskiem oryginalnie włoskim, że opiera się on tam na specyficznej psychice narodu i historii Włoch, wobec czego przeniesienie go na grunt obcy jest niemożliwe.

Inni znów krótkowo trzymają się ewangelii demokratycznej i każde wykroczenie przeciw uświęconym zasadom parlamentaryzmu uważają za najcięższą zbrodnię, która spowodować musi katastrofę.

Wydaje nam się, że jedni i drudzy są w błędzie, wobec czego spróbujemy tu scharakteryzować obecną sytuację z jeszcze innego punktu widzenia.

Definicja faszyzmu, jako zjawiska oryginalnie włoskiego jest oparta na zasadach t. zw. szkoły historyczno-psychologicznej, najbardziej popularną ilustracją której jest przysłowie ludowe: „Każdy naród ma taki rząd, na jaki zasługuje”.

Nie chodzi tu może o zasługi, ale o właściwości psychiczne narodu, które pono mają decydujący wpływ na ustroj państwowy, rolę na terenie międzynarodowym, a tem samem na los państwa.

Jest to jedna z najbardziej reakcyjnych — w istotnym znaczeniu tego słowa — metod myślenia, która daje pozorowanie efekty, na krótką metę, i przeważnie operuje stanem obecnym, chwilowo-

wym, wyciągając daleko idące wnioski, przeważnie całkiem fantastyczne.

Dziś, nprz., mówi się o faszyzmie, jako ustroju najbardziej odpowiadającym psychice narodu włoskiego, a zapomina się przy tem, że faszyzm istnieje zaledwie kilka lat, wówczas gdy Włochy istniały przedtem, mając zupełnie inny ustroj, niezem prawie nie różniący się od ustroju wielu innych państw konstytucyjnych. Twierdzenie więc, że to co się obecnie dzieje we Włoszech jest ostatnim wyrazem ducha włoskiego — jest sądem wybitnie subiektywnym, świadczącym tylko o wrażeniu, o efekcie psychicznym, który ma swe źródło nie w faktach historycznych, lecz w nastroju przygnębienia i fanatyzmu, jaki faszyzm wywołał.

Z drugiej strony, psychika narodu, jako argument polityczny jest nam znany jeszcze z innych okresów. Pamiętamy dobrze, że zarówno w Rosji, jak w Niemczech, a nawet w Anglii, obrońcy starego ładu i porządku zawsze powoływali się na „ducha narodu, który pono „nie znosi” tych czy innych zmian.

Tak mówił o konstytucji stary król Polędonoscew, nazywając ją wynysłem zachodnim, tak zwalczano w Niemczech ideę republikańską, tak mówią dziś w Anglii konserwatyści, gdy chodzi o upaństwowienie kopali.

Mimo tych rzekomo kardynalnych różnic psychicznych, ustroj demokratyczny — w ogólnych oczywiście zarysach — został wreszcie przyjęty przez cały niemal świat.

Dziś mamy nową sytuację. Dziś faszyzm stał się tem, czem niegdyś było, powiedzmy, powszechne prawo wyborcze. Wszędzie o nim mówią i wszędzie wytaczają argumenty — pro i contra, a między innymi również i „psychologiczne”.

Pozwólmy sobie wobec tego postawić nową tezę.

Faszyzm właściwie istnieje, albo ist-

nieć zaczyna, — wszędzie. Oczywiście nie we wszystkich krajach w jednakowej formie, chodzi jednak o istotę rzeczy, a nie o jej szczegóły.

Tam, gdzie życie społeczne jest pełne, gdzie ono się opiera na wyraźnych i zdolnych do rządzenia klasach społecznych, gdzie istnieje poprostu dostateczna siła społeczna, — władza nie jest oddawana jednostce, lecz znajduje się niepodzielnie w rękach tej klasy. Tak jest, nprz. w Anglii, częściowo w Niemczech.

Natomiast w krajach, gdzie panuje chaos społeczny, pustka, rozgardiasz, gdzie żadna klasa nie ma dostatecznych środków i sił — rządzić może, a często kroć musi, t. zw. mąż opatrnościowy. Zwłaszcza, iż przeżywamy okres, kiedy idea i zadania państwowe dominują nad normalnem życiem gospodarczem, kiedy odbywa się powszechna, wszech-europejska mobilizacja, celem obrony ustroju społecznego.

To też faszyzm jest niezem innem, jak forma tej obrony, reduita, fortecą zagrożonej Grenady...

Jeżeli włoscy pisarze i poeci nadali faszyzmowi charakter wielkiej idei narodowej, jeżeli mówią o sobie, jak o narodzie wybranym i egzaltują się na ten temat, jest to objaw również dobrze nam znany: Romantyzm społeczny jest cechą charakterystyczną nie tylko dla t. zw. lumpen-proletariatu, ale i dla lumpen-mieszczanstwa, które zazwyczaj jest marzycielskie, łatwo egzaltujące się i wpada z jednej krańcowości w drugą — od anarchizmu do... faszyzmu.

To mieszczaństwo, najbardziej obecnie zagrożone, wzięte w dwa ognie, szuka i łaknie bóstwa, chce cudu, by przebrnąć suchą nogą przez morze Czerwone. — — —

Raz je już uratował — Mojżesz, teraz ma to uczynić — Mussolini.

Tadeusz Górski.

Pod kątem wyborów.

Oziębłość.

Jeśli mówi się, że Łódź jest w pełni gorączki wyborczej, to twierdzenie to należy przyjąć z pewnemi zastrzeżeniami: nie cała Łódź.

Gorączka wyborcza ogarnęła klasę robotniczą, tę sferę ludzi którzy w polityce miejskiej są zainteresowani, jeśli chodzi o ich najpilniejsze potrzeby. Magistrat prowadzi roboty publiczne i daje pracę bezrobotnym. Kilka tysięcy ludzi już jest zainteresowanych w składzie ciał komunalnych, bo od tego składu zależy często polityka personalna przy przyjmowaniu do pracy. Magistrat obiecuje budować domy robotnicze, a więc interesują się tem ludzie, zamieszkujący w norach wilgotnych i na zimnych poddaszach. Magistrat oświeca (albo i nie oświeca...) przedmiot, tonących w ciemnościach i przeforsuje budowę nowych linii tramwajowych.

Sfery handlowe, przemysłowe, inteligencja zawodowa, a reszta te liczą łącznie kilkaset tysięcy ludzi, dotychczas okazują względnie niewielkie zainteresowanie wyborami. Krzątają się przeważnie ludzie ambitni, kandydaci na radnych i to przeważnie w ciasnym kole związków i stowarzyszeń i partii. Masy odnoszą się do całej tej sprawy z dużą rezerwą, a nawet niechęcią. Jesteśmy pewni, że gdyby dziś już ogłoszono zwolnienie wyborów dla tej kategorii wyborców świeciłoby one pustkami. Poprostu są oni zainteresowani w rezultacie wyborów w stopniu słabszym, gospodarce komunalna bowiem dotyczy ich pośrednio. Nie mniej jednak takie abstynenckie stanowisko jest niesłuszne, gdyż w gospodarce tej wchodzi w grę cały szereg momentów (podatków!), mających pierwszorzędne znaczenie.

Hito.

Katastrofa lotnicza w Toruniu.

Toruń, 21 września.

W dniu 20 b. m. o godzinie 10.50 przed południem na Jakóbskim Przedmieściu w Toruniu podczas panującej wichury spadł z wysokości 400 metrów dwupłatowiec wojskowy systemu „Fokker”, należący do czwartego pułku lotniczego. Porucznik pilot Zygmunt Tuchnowski, który kierował aparatem odbywającym lot ćwiczebny dostał się prawdopodobnie w korkociąg wskutek czego spadł z aparatu na ziemię.

Porucznik Tuchnowski poniósł śmierć na miejscu, a aparat został zupełnie zniszczony. Władze wojskowe prowadzą dochodzenia.

— Zagnotowane w Gdańsku zostało lekkie wstrząśnienie ziemi. Wstrząśnienia podobne nie były w okolicach Gdańska dotąd notowane.

— Z Kalifornii donoszą o trzęsieniu ziemi, które dotknęło kilka miasteczek. Uderzenia podziemne trwały 20 sekund. W miasteczku Bishop zawalił się dom. Ludność uciekała w pole z obawy przed powtórzeniem trzęsienia.

— Wschodnią część Górnego Śląska nawiedziła wczoraj gwałtowna burza i powódź, wywołana oberwaniem się chmur. Wiatr porzywał dachy z domów i wyrwał z korzeniami wielkie drzewa. Miasteczka i wsie znajdują się w ciemnościach z powodu przerwania przewodów elektrycznych. Kolejka elektryczna Odburg—Schönbrunn—Karwina jest ułoczona.

— W Hamburgu policja kryminalna wykryła kilka klubów gier hazardowych. Aresztowano ogółem około 1000 graczy, których odwieziono ciężarówkami samochodami do więzień.

nakże już sam fakt, że kwestja ta została w przemówieniu jego pominięta milczeniem, zasługując na baczna uwagę.

Nie ulega wątpliwości, że Węgry gotowi są już dzisiaj pójść na znaczne ustępstwa, a zdaje się być pewnem, że ustępstwa te będą się stale zwiększały i wreszcie doprowadzą do zupełnego fiaska akcji lorda Rothermere. Premier węgierski, hr. Bethlen, znakomicie orientuje się w sytuacji, a dlatego właśnie czuwa baczny okiem nad tem, by nie zdradzić istnienia jakiegokolwiek związku między akcją tą a węgierską polityką oficjalną.

R.

Rewizji traktatu pokojowego domagają się coraz energiczniej politycy węgierscy.

Już trzy miesiące prawie upłynęły od pierwszego wystąpienia lorda Rothermere na rzecz rewizji traktatu tryanofskiego, ale na granicach węgierskich nie się dotychczas nie zmieniło. Stan taki nie odpowiada wyobraźni i temperamentowi węgierskiemu, a dlatego nie należy się dziwić, że niedawno odezwał się tu głos, domagający się przyspieszenia tempa całej tej akcji. Już słowa hr. Apponyi, wypowiedziane niedawno w Genewie, że „Węgry potrafią i chcą czekać”, wypływały niewątpliwie z okoliczności, że mówca znakomicie zna wszystkie słabe strony narodu węgierskiego. Dlatego też, wygłaszając swe przemówienie genewskie, hr. Apponyi, który dobrze przewidział, w jakim kierunku mogłyby się potoczyć dalsze wypadki na Węgrzech, zwrócił się z apelem do swych rodaków, którzy z łatwością jednym nierozsądnym krokiem znieweczyłyby mogli całą akcję na rzecz rewizji traktatu pokojowego.

Innego natomiast zdania jest człowiek, który niewątpliwie największy bierze udział w akcji lorda Rothermere. Człowiekiem tym jest mianowicie były węgierski minister sprawiedliwości, dr. Emil Nagy, który podczas swego pobytu w Londynie zdołał przekonać lorda Rothermere o niesprawiedliwości postanowienia traktatu tryanofskiego.

W tych dniach odbył się w budapeszteńskim kasynie krajowym bankiet na cześć dra Emila Nagy, na którym obok

najwybitniejszych węgierskich działaczy politycznych i społecznych obecny był również sir Howard d'Egville, sekretarz unji parlamentarzystów brytyjskich. Na bankiecie tym dr. Emil Nagy wygłosił dłuższe przemówienie, w którym przedstawiał swój pogląd na dalszy rozwój akcji lorda Rothermere.

Dr. Nagy, jak ze słów jego wynika, — zorientował się dość szybko, że sprawa rewizji traktatu pokojowego zgóry skazana była na niepowodzenie, o ile by Węgry ograniczać się mieli do omawiania tej kwestji na łamach własnej prasy. Sprawę tę należało poruszyć na forum międzynarodowym.

Z tego założenia wychodząc, dr. Nagy wyjechał do Londynu, gdyż wiedział, że naród, który praktycznie potrafił przeprowadzić u siebie wszystkie zasady demokracji, nie będzie spoglądać obojętnie na krzywdę, wyrządzoną Węgrom.

Dr. Nagy nie miał najmniejszych wątpliwości co do tego, że Anglja stanie po stronie Węgry, jak tylko sprawa rewizji traktatów pokojowych zostanie poruszona. Jednakże jest rzeczą konieczną, by Węgry porzuciły raz na zawsze politykę narzekania i przeszły do polityki realnego idealizmu. To, czego domagają się zwolennicy akcji lorda Rothermere, nie jest irredentą, lecz zupełnie legalnym ruchem, opierającym się na traktatach pokojowych. Dlatego też dr. Nagy ubolewa z powodu wydanego przez rząd węgierski zakazu wygłoszenia przemówień okolicznościowych z okazji dorocznego ludności węgierskiej.

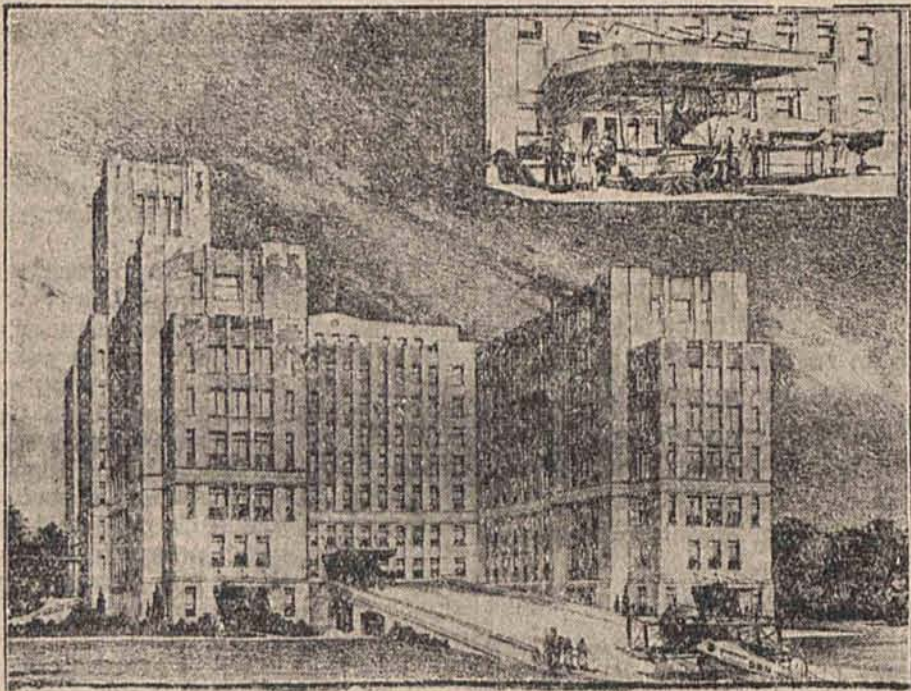
Zakaz powyższy jest tem bardziej potępienia godny, że rząd węgierski wydał go, nie znając treści adresu. Rząd węgierski powinien, zdaniem dra Nagy, popierać wszelkimi siłami akcję, która wypływa z obowiązujących umów międzynarodowych. Dopiero po spełnieniu sprawiedliwych postulatów węgierskich można będzie mówić o utrwaleniu pokoju w Europie.

Jak tylko Węgry otrzymają z powrotem Koszyce, Arad, Subotice i Kluż, rząd węgierski będzie mógł oświadczyć, że Węgry gotowe są żyć w pokoju z sąsiadami i wraz z nimi intensywnie współpracować nad uzdrowieniem życia gospodarczego Europy.

Przemówienie p. Nagy'ego z jednego względu na szczególną zasługują uwagę. Pan Nagy, gorący propagator idei rewizji traktatu pokojowego, oświadczył bowiem, że Węgry zadowolili by się zwrotem Koszyc, Aradu Suboticy i Kluży, O Bratysławie i innych terytoriach „węgierskich” pan Nagy już nie mówi.

Jak widać, Węgry gotowi są „uregulować” swe rachunki na 50 proc. Nie powiedział wprawdzie, czy pod polityką realnego idealizmu należy pojmować rezygnację ze starych granic historycznych, które dotychczas były głównym celem irredentystów węgierskich, jed-

Samolotem do szpitala.

Przy szpitalu w Bronx (Stany Zjedn.) wybudowane zostaną w najbliższym czasie lotniska dla ambulansów samolotów, którymi chorzy przywożeni będą do szpitala. Na obrazku naszym widzimy specjalną rampę, po której samolot będzie się mógł spokojnie posuwać do głównej bramy szpitalnej. Ciekawy ten projekt jest dziełem członka personelu lekarskiego d-ra Aleksandra Selkina.

Demonstracja sportowców w Pradze.

W ubiegłą niedzielę odbyła się w Pradze Czeskiej olbrzymia manifestacja sportowców z całej republiki czeskosłowackiej. Celem manifestacji było wywarcie nacisku na sery rządowe w kierunku wybudowania w Pradze stadionu sportowego. Na obrazku naszym widzimy członków znanego klubu sportowego „Sparta” w pochodzie.

Po 50-ciu latach współżycia pani Małka zażądała rozwodu.

Niezwykłą sprawę rozwodową rozpatrywał w dniu wczorajszym sąd rabinacki.

70-letnia Małka Purycowa skarżyła swego 80-letniego męża Janika o zdradę małżeńską w konsekwencji czego za dała kategorię rozwodu. Nadmienić należy, iż z żądaniem tem wystąpiła po 50 latach wspólnego pożycia. Purycowie mają czworo dzieci żonaty.

Sąd rabinacki pomimo sędziwego wieku stron uznał skargę Małki Purycowej za słuszną i udzielił rozwodu.

Wprost z sądu pani Małka, która po 50 latach odzyskała swe panieńskie nazwisko, udała się do mieszkania swego przy ulicy Północnej 28, sędziwy zaś wiarołomca zmuszony jest obecnie szukać sobie nowego locum.

Podobno jest z tego zadowolony, przy schyłku życia bowiem odpocznie po scenach zazdrości, urządzanych przez żonę. (r).

Zamach samobójczy.

Głuche jęki, wydobywające się z bramy domu przy ulicy Aleksandrowskiej 6, zaalarmowały przechodniów, którzy stwierdzili, iż na ziemi leży nieprzytomna młoda niewiasta.

Wzywany lekarz pogotowia skonstatował otrucie jodyną i po przepłukaniu żołądka w stanie groźnym przewiózł de natkę do domu.

Jest nią 26-letnia Marjanna Czepkówna, zamieszkała przy ulicy Wolborskiej 14.

Kradzieże.

Białek Helenie, zam. przy ul. Żeromskiego nr. 54, w sali „Colosseum” przy ulicy Zachodniej skradziono palto, wartości 80 złotych.

Jagiello Michałowi, zam. przy ulicy Piotrkowskiej nr. 92, skradziono z wozu przy ulicy Wschodniej nr. 13 pas skórany, wartości 700 złotych.

Straszne samobójstwo w Ozorkowie. Porzucony narzeczony odciął sobie brzytwą głowę.

22-letni Rafał Najgeber, mieszkaniec Ozorkowa po odbyciu służby wojskowej powrócił do domu, gdzie rozpoczął pracować u swego ojca w warsztacie krawieckim. Po pewnym czasie ulegając namowom rodziców postanowił się ożenić i w tym celu zwrócił się do miejscowego swata z prośbą o wyszukanie mu żony.

W krótkim czasie znaleziono dla niego odpowiednią partię i zaręczono go z młodą Belą Grinfeld, również mieszkanką Ozorkowa. Narzeczona podobała się Najgeberowi do tego stopnia, iż zakochał się w niej w najkrótszym czasie, to też począł czynić szybkie przygotowania do mającego nastąpić ślubu.

W międzyczasie jednak narzeczona poznała innego młodzieńca, który podobną jej się tak bardzo, iż postanowiła zerwać z Najgeberem.

Rozpacz młodego człowieka była tak wielka, iż popadł on w melancholię, przyczem począł się nosić z zamiarem samobójstwa. Onegdaj rodzice jego wraz z siostrą wyszli z domu, pozostawiając klucz u sąsiadów. Po upływie pół go-

dziny nadszedł Rafał i oderwawszy klucz zamknął się w mieszkaniu.

Wieczorem rodzice powrócili do domu i z przerażeniem zauważyli, iż z pod drzwi ciągnie się struga krwi, drzwi zaś są od wewnątrz zamknięte. Na energiczne ich pukanie nikt nie odpowiadał. Przy puszczeniu, iż stało się jakieś nieszczęście przystawili drabinę do okna i piętra i tą drogą dostali się do mieszkania.

Oczom ich przedstawił się straszny widok. Na krześle siedział Rafał, mając prawie zupełnie odciętą głowę. Z okropnej rany strumieniem lała się krew, spływając aż do drzwi. Obok krzesła leżała zakrwawiona brzytwa, którą demat poderżnął sobie gardło.

Na tak potworny widok siostra delikwenta straciła przytomność, po ocuceniu zaś jej okazało się, iż dostała o-błędu.

Policja przeprowadziła dochodzenie w tej sprawie i w dniu wczorajszym odbył się już pogrzeb samobójcy.

Wypadek ten wywarł wielkie wrażenie w całym Ozorkowie. (i).

Giełdy zagraniczne.

Londyn, 21 września.

Zamknięcie giełdy.
Nowy Jork 4.86.33
Holandia 12.13 i 13/16
Francja 124.02
Belgia 34.93 i pół
Włochy 89.30
Niemcy 20.42 i 7/8
Szwajcaria 25.23 i ćwierć
Hiszpania 28.11 i pół
Dania 18.17
Szwecja 18.09 i ćwierć
Norwegia 18.42 i ćwierć
Helsingfors 193
Praga 164 i 15/100
Wiedeń 34.51
Warszawa 43.50

Paryż, 21 września.

Zamknięcie giełdy.
Londyn 124.02
Nowy Jork 25.49 i ćwierć
Belgia 354.75
Hiszpania 440.50
Włochy 138.85
Szwajcaria 49.22
Dania 382
H. dla 1021.75
Szwecja 685.75
Praga 75.70
Rumunia
Niemcy 607.25

Gdańsk, 21 września.

Zamknięcie giełdy.
100 złotych 57.68—57.72
Czek na Londyn 25.08 i pół
Tel. wypłaty na Berlin 127.75—127.90, na Nowy Jork 514.25—515.75, Warszawę 57.63—57.67

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO
w dniu 21 września 1927.

Londyn 43.50
Zurych 58.00
Berlin 46.85—47.25
Wypłaty na Warszawę, Katowice i Poznań 46.85—47.05
Gdańsk 57.68—57.72
Wypłaty na Warszawę 57.63—57.67
Wiedeń czek 79.08—79.36
Praga 377.15

Na biuro pokój poszukiwany

przy ul. Piotrkowskiej od Cegielińskiej do Przejazd. Oferty sub. „Zaraz” do Republ.

W Salach Grand-Kina

TEATR REWJI.

„MIRAZ”

Dziś i dni następnych!

wystawiona będzie rewja pióra
EDWARDA REJA

„A łodzianki już wróciły”

Wieczór homerycznego śmiechu.

W PROGRAMIE:

„Swatka”
Czyli tragedia ludzi nieśmia-
łych, bomba śmiechu.

„W poczekalni u dentysty”
Oryginalna scenka tragiczno-komiczna
w wykonaniu
pp. ŻARSKIEJ i REJA.

„Oto jest nasz zespół”
prolog w wykonaniu
St. Matlińskiego i zespołu
oraz numery solowe

KARSKA doskonała subretka
RYSZARD RENARD humorysta
OLA ŻARSKA -autor.

Duet MELERWIL.
Duet ŻWIRSKICH.
Gościnne występy znakomitego imita-
tora głosów ptaków i zwierząt
Jh. Manoli
Conf. R. Renard.

Pierwsze przedstawienia
po cenach zniżonych

16. ZAWADZKA 16.

KINO
„IMPERIAL”

Początek przedstawień 4, 6, 8 i 10 g.

W dniu 22-im
września 1927 r.

Dyrekcja kino-teatru „Imperial” przystępując do sezonu zimowego, na otwarcie tegoż, wystawia

Uroczyste otwarcie sezonu zimowego!

arcydzieło filmowe najwyższej kategorii pod tytułem:

SYN MARNOTRAWNY

Monumentalny film ten obsadzony jest przez najwybitniejszych artystów
z Greta Reissen, Ernestem Torrence, Noah Beery, R. Haffonem i W. Collierem na czele

Się zainteresowanie wyborami.

Główna komisja wyborcza będzie przyjmowała reklamacje jeszcze 3 dni.
Od niedzieli rozpocznie się decydująca walka o władzę nad miastem.

W dniu wczorajszym obwodowe komisje wyborcze zakończyły czynność przyjmowania reklamacji w sprawie spisu wyborców.

W ciągu dnia dzisiejszego reklamacje te będą rozsegregowane i listy wraz z poczynionymi w nich zmianami przesłane będą do głównej komisji wyborczej.

Wobec tego, iż główna komisja rozpatrywać będzie i załatwiać wszelkie reklamacje i zmiany poczynione na listach do dnia 24 b. m., przewodniczący głównej komisji wyborczej podał w dniu wczorajszym do wiadomości, iż pisemne reklamacje mogą być jeszcze nadsyłane do powyższego terminu.

Wyborcy jednak nie będą już mieli prawa sprawdzania list, nadsyłane zaś reklamacje mogą być poczynione na podstawie sprawdzenia list w wyznaczonym terminie, t. j. do dnia wczorajszego. Z tego też względu reklamacje mogą być nadsyłane tylko bezpośrednio do głównej komisji wyborczej.

Jak przewidywaliśmy, ruch w lokalach obwodowych komisji w ostatnim dniu był dość znaczny, mimo to jednak, według dotychczasowych przewidywań obliczeń jedynie 35 procent osób uprawnionych do głosowania przejrzało listy wyborców.

Świadczy to o opieszałości obywateli naszego miasta i o nikłym zainteresowaniu nadchodzącymi wyborami. (s.)

W myśl kalendarzyka wyborczego, główna komisja wyborcza odeśle listy wyborców do komisji obwodowych w dniu 24 b. m., po tym zaś terminie rozpocznie przyjmowanie od komitetów wyborczych list kandydatów.

Ponieważ nie nastąpiło jeszcze porozumienie między poszczególnymi komitetami wyborczymi co do numerów list wyborczych, sprawą tą zajmie się już główna komisja w poniedziałek dn. 26 m. m. po otrzymaniu pierwszych list kandydatów. Komisja wzywa tedy komitety wyborcze, by przy składaniu list, zaznaczały równocześnie, jaki numer porządkowy pragnęłyby otrzymać.

W razie wypadków spornych, rozstrzygać będzie o numerze porządkowym komisja główna.

Listy z nazwiskami kandydatów winny być zgłaszane w dniach od 26 do 29 b. m. Każda lista winna być zaopatrzona podpisami 200 uprawnionych do głosowania, a nadto winna posiadać załączone poświadczenie kandydatów, iż w razie ich wyboru, przyjmą mandaty radzieckie. (s.)

Wojskowi.

W dniu wczorajszym główna komisja wyborcza wyjaśniła przewodniczącym komisji obwodowych, iż oficerowie i podoficerowie zawodowi, należący do garnizonu m. Łodzi, posiadają czynne prawo wyborcze i z tego względu winni być wciągnięci na listy wyborców do rady miejskiej.

Wyjaśnienie to nastąpiło na skutek szeregu reklamacji wojskowych, którzy nie zostali umieszczeni na listach. (s.)

Chadecy.

Jak się dowiadujemy, komitet wyborczy chrześcijańskiej demokracji ułożył już listę kandydatów na radnych.

Na pierwszym miejscu listy figuruje nazwisko wiceprezydenta Groszkowskiego, następnie ławnika Adamskiego, ławnika Kulamowicza, p. Cyrańskiego (dotychczasowego radnego) i p. Piechotkówny.

Powyższe nazwiska stanowią stałą część listy, reszta bowiem nazwisk ułożona została narazie prowizorycznie, a to ze względu na to, iż komitet wyborczy Ch. D. prowadzi jeszcze pertraktacje z kilkoma ugrupowaniami, dla których ewentualnie zachowa miejsce na swojej liście.

Co się tyczy stojalowczyków, porozumienie z nimi prawdopodobnie nie dojdzie do skutku, ponieważ żądają oni u-

mieszczenia nazwiska swego kandydata na jednym z pierwszych miejsc, podczas gdy Ch. D. chce je umieścić na 18 miejscu. W tej sprawie toczą się dalsze narady. (i)

Sanacja.

Wczoraj odbyło się zebranie w komitecie wyborczym bloku robotniczo-pracowniczego dla naprawy gospodarki miejskiej.

Podzielono miasto na szereg okręgów agitacyjnych i agitacja ta w zmożonym tempie ma się rozpocząć w dniach najbliższych.

Postanowiono również zająć się sprawą uświadomienia przedmieść łódzkich, by zwiększyć zainteresowanie wyborami i akcją bloku.

Niezależni.

Utworzył się nowy komitet wyborczy „Jedność”, który grupuje dokoła

siebie PPS-lewicę, niezależnych socjalistów, inteligencję radykalną.

Komitet ten urządza w niedzielę równocześnie kilka wieców. (b)

Blok żydowski.

Narady pomiędzy grupami politycznymi nad utworzeniem ogólnego bloku żydowskiego ujawniły tak wielką rozbieżność zdań pomiędzy niektórymi ugrupowaniami, iż prawdopodobnie utworzenie tego bloku nie dojdzie do skutku.

Na dzień dzisiejszy zwołane zostało ponowne posiedzenie przedstawicieli stronnictw, na którym sprawa powyższa będzie ostatecznie załatwiona, a to ze względu na bliski już termin złożenia list do głównej komisji wyborczej.

Pertraktacje natomiast między sjonistami a blokiem gospodarczym, są już na drodze do sfinalizowania i w dniu dzisiejszym zostaną ostatecznie doprowadzone do końca. (i)

Sanatorium w Tuszyńku budować będą przedsiębiorstwa prywatne.

Na onegdajszym posiedzeniu zarządu kasy chorych, rozważana była sprawa powierzenia budowy pozostałych pawilonów sanatorium w Tuszyńku przedsiębiorstwom budowlanym i prywatnym na akord. Większość członków zarządu wypowiadała się za tym projektem, ponieważ dotychczasowe doświadczenie wykazało, że budowa sanatorium własnymi siłami kasy wymyka się z pod kalkulacji zwłaszcza, że robotnicy zatrudnieni przy budowie co pewien czas wysuwają żądania podwyżkowe, występowanie zaś w roli pracodawcy odmawiającego podwyżki robotnikom jest dla zarządu kasy rzeczą nader przykłą. Cho-

dzi zresztą o umieszczenie w budżecie pozycji stałej na budowę sanatorium.

Następnie rozpatrywano sprawę żądań robotników, zatrudnionych przy robotach ziemnych w Tuszyńku. Żądania te, które przedłożył zarządowi kasy b. ławnik Bednarczyk, występujący w imieniu robotników budowlanych, są następujące: zawarcie umowy zbiorowej oraz poprawę warunków płacy.

Zarząd kasy, wobec kończącego się w bieżącym już tygodniu sezonu robót ziemnych postanowił żądania zawarcia umowy zbiorowej odrzucić, uwzględniając natomiast dezyderaty natury materialnej. (r.)

CASINO

**Dziś
po raz ostatni!**

obraz o fascynującej sile napięcia i nastroju

BRATERSTWO

KRWI

Początek przedstawień o 4.30.

Przedmieścia.

Jak się dowiadujemy, po dłuższych pertraktacjach doszło do porozumienia pomiędzy stowarzyszeniami właścicieli nieruchomości na przedmieściach Bałuty i Chojny, w sprawie wystawienia własnej listy do wyborów do rady miejskiej.

Na czele tej listy figuruje nazwisko właściciela nieruchomości na Bałutach p. Szota.

Komitet wyborczy przedmieść wydał już w dniu wczorajszym odezwę, do wszystkich obywateli na przedmieściach z wezwaniem głosowania na listę tego komitetu. (i)

Strejk przedwyborczy

Wobec odroczenia przez magistrat sprawy żądań podwyżkowych pracowników miejskich, w dniu dzisiejszym odbędzie się walne zebranie członków zw. pracowników instytucji użyteczności publicznej, na którym zdecydowane zostaną dalsze kroki. Jak się dowiadujemy, zarząd związku stanął na stanowisku, iż magistrat dąży do odwołania tej sprawy, przypuszczając, iż będzie mógł pozostawić jej rozstrzygnięcie przy szłym władzom miejskim.

Wskutek powyższego, związek domagać się będzie od magistratu załatwienia postulatów pracowniczych jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia, w przeciwnym bowiem razie ogłosi strejk jeszcze przed wyborami. (i)

Akcja włókniarzy.

Jak się dowiadujemy, związek zawodowy włókniarzy Ch. D. zamierza w najbliższym czasie wystąpić z akcją podwyżkową w przemysle włókienniczym.

W tym celu zarząd związku rozpoczął zbieranie odpowiednich materiałów w samej Łodzi i na prowincji, aby zapoznać się z sytuacją i wówczas dopiero wystąpić z odpowiednimi żądaniem.

Po zebraniu odpowiednich materiałów, zarząd związku zamierza skomunikować się z pozostałymi związkami, mianowicie z klasowym i polskim, by wspólnie wszcząć akcję podwyżkową. (i)

Spółdzielnia dla remontu

powstanie w najbliższych dniach.

Jak już donosiliśmy, podjął komisarz rząd p. Łyżcki w porozumieniu z p. wojewodą Jaszczoltem doniosła inicjatywę, powołaną z uznaniem przez zainteresowanych, a zainicjującą do utworzenia spółdzielni dla remontu konserwacji i utrzymania w należytym stanie sanitarно-hygienicznym nieruchomości w Łodzi.

W wyniku odbytej konferencji przedstawiciele zrzeszeń właścicieli nieruchomości na kilku zebraniach opracowali swe uwagi do projektu statutu tej spółdzielni, która ma być powołana do życia jeszcze przed dniem 1 października. Również i czynniki miarodajne podjęły energiczną akcję w kierunku jaknajwyższego zatwierdzenia statutu spółdzielni dla remontu domów, dla której podjął już starania w sprawie zapewnienia jej kredytów rządowych, wojewoda Jaszczolt.

Kooperatywa ta współdziałać będzie z komitetem rozbudowy, a w pierwszym rzędzie z władzami administracyjnymi, które stosownie do otrzymywanych od min. spr. wewn. Składkowskiego zarządzeń realizują energiczną akcję doprowadzenia do porządku zaniedbanych domów mieszkalnych i innych nieruchomości. (E.)

„PROSTYTUCJA”.

Dziś, t. j. w czwartek, dn. 22 września o godzinie 8.15 wiecz. w sali Filharmonii wygłosi odczyt na powyższy temat redaktor T. Wieniawa-Długoszowski.

Bilety sprzedaje kasa Filharmonii, biuro „Promień” (Piotrkowska 8) i księgarnia „Książka” (Zielona 11) w cenie 50 groszy do zł. 1.50

Plan stabilizacji.

Niedawno minister przemysłu i handlu wygłosił kilka mów, szkicujących jeden wycinek polityki gospodarczej swego rządu — politykę handlową. Obecnie minister skarbu złożył publicznie enuncjację o drugim jej wycinku — polityce finansowej.

Jest ona tem ciekawa, że po raz pierwszy zawiera cyfrowy wyrażony udział przyszłej pożyczki w całokształcie planów. Pozwala zorientować się w poglądzie rządów na niebywałe doniosłą dzisiaj sprawę, nadania właściwego charakteru gospodarczego pożyczce, innemi słowy — na sprawę jej właściwego użycia.

Polityka obecnego rządu w zakresie gospodarstwa narodowego była często określana jako polityka tworzenia rezerw. Określenie takie odpowiada istocie rzeczy, boć przez kilkanaście miesięcy o dopłaty 1926 r. rząd dążył do wytworzenia własnych rezerw skarbowych, do wzmocnienia rezerw w Banku Polskim i popierał narastanie rezerw w przedsiębiorczości prywatnej.

Plan rozdyktowania pożyczki uważany jako dalszy etap polityki rezerw, wyraża tą politykę w całej pełni.

Pożyczka — jak z cyfr przez ministra zacytowanych wynika — mieć będzie charakter inwestycyjny tylko w niewielkim stopniu. Błąd popełniony przy pożyczce Dillona w roku 1925 nie będzie powtórzony. Państwo ograniczy się do niezbędnych inwestycji, pozostawiając prywatnym pozyskanie na szersze inwestycje bezpośrednich kredytów, dla których fundowanie złotego będzie najlepszym gruntem.

Rząd liczy na 60 milionów dolarów netto — cyfra równa tej o której ostatni ze źródeł prywatnych stale się słyszało. Z tej sumy tylko 135 mil. złotych ma zamiar przeznaczyć na inwestycje. Netto więc ledwie 25 procent całości.

Z reszty bezpośredni użytek będzie uczyniony na uzdrowienie obiegów pieniężnego. Rząd będzie dążył — jak widać — do nadania mu charakteru bardziej bankowego a mniej fiskalnego. Planuje wycofanie z obiegu biletów w złocie, zastąpienie ich w części bilonem i monetami srebrnymi; planuje ogólne zmniejszenie obiegu pozabanknotowego do 320 milionów złotych. Nadto będą wykupione bilety skarbowe, które mają rację bytu jako przejściowa sezonowa antycypacja dochodów, ale nie jako zjawisko stałe.

Pozostałość otrzyma podwójne przeznaczenie. Część — 75 milionów złotych — stanowić będzie otwartą „rezerwę żelazną” skarbu państwowego, złożoną w Banku Polskim. Druga część przeznaczona będzie na zakup akcji Banku Polskiego. Bank Polski zgodnie z przypuszczeniami powiększy swój kapitał zakładowy (o 50 procent). Cały ten portfel przejmie rząd. Jest to oczywiście również rezerwa mniej jawna. Rząd nie zamierza zatrzymać portfeli z nowej emisji na stałe w swych rękach. Rozsprzeda ją w warunkach i w czasie jaki uzna za stosowne. Ma więc jeszcze jeden atut w ręku.

Jak z wyjaśnień min. Czechowicza wynika rząd nie zamierza spowodować zmiany równi stabilizacyjnej złotego. Utrzyma ją w pobliżu kursu: 1 dol. = 9 złotych. Czyni słusznie. Umożliwi — wbrew poprzednio szerzonemu niepokojącym wersjom — gospodarstwu pracę bez wstrząszeń. Sobie zaś ułatwi tę politykę rezerw, o której wspomniano, ponieważ zmiana parytetu stabilizacyjnego kosztuje.

Utrzymanie się na linii polityki akumulacji rezerw jest zasługą, której niepodobna obecnemu rządowi odmówić. Jest tym większą, że wbrew zwykłej w podobnych razach tendencji — intensywność polityki rezerw rządu nie słabnie w proporcji do posiadanych zasobów. Jak długo ten stan rzeczy się utrzymuje — można o losach złotego myśleć ze spokojem i zaufaniem do przyszłości.

A. Z.

W notesiku businessmana.

USTAWA O ZBIOROWYCH UMOWACH PRACY napotyka na sprzeczny obu zainteresowanych stron: zarówno pracodawców jak pracowników. Wobec tego trzeba liczyć się z możliwością odwołań w jej wprowadzeniu w życie.

ZAKŁADY MODRZEJOWSKIE zamknęły rok operacyjny 1926 zyskiem netto na sprzedaży wyrobów — 6.1 mil. zł. Z tego zysk do podziału wynosi 1.5 miliona złotych (kapitał zakładowy 10.9 mil. zł.).

PRZEKROCZENIE 1 MILJONA TONN w eksporcie węglowym zanotowano w sierpniu po raz pierwszy od czasu strejku angielskiego. Jest to sukces niełatwy. Z eksportu 1.048 mil. tonn — 348 tysięcy tonn eksportowano przez Gdańsk.

REGULAMIN IZB PRZEMYSŁOWO HANDLOWYCH jest — jak pisaaliśmy — przedmiotem rozważań zainteresowanych organizacji, które mają zgłosić swe opinie. Podobno ministerstwo przemysłu i handlu jest zdania, że te prace zbyt szybko się przeciągają i skłonne jest, o ile opinie nie będą w krótkim czasie dostarczone — zdecydować sprawę bez wysłuchania tych opinii.

POLSKIE POŻYCZKI W NEW-YORKU w ubiegłym tygodniu wykazywały poważne postępy. Najwyższy kurs pożyczki Dillona 1926 r. doszedł do 100 i jedna osma, najniższy — 99 i jedna osma. Obroty wzrosły w dalszym ciągu, dochodząc do 901 tys. dolarów. Najwyższy kurs pożyczki 1920 r. — 84 i trzy czwarte przy obrotach 110 tys. dol.

STREJKUJĄCY PRACOWNICY Banku Dyskontowego żądają podwyżki 40 procentowej. Dyrekcja naogół zgadza się na 10-procentową podwyżkę z pewnymi odchyleniami dla najgorzej płatnych pracowników.

W II KWARTALE 1927 R. w większych miastach polskich (liczących powyżej 50 tys. ludności) zakończono ogółem budowę 362 budynków. (Analogiczna cyfra dla 1925 r. — 214, dla 1926 r. — 310). Izb mieszkaniowych wykończono — 1684 (analogiczne cyfry dla 1925 r. — 772, dla 1927 r. — 1050).

Eksport Łodzi do Palestyny
ma widoki szybkiego rozwoju.

W dniu wczorajszym przyjechał do Łodzi w towarzysztwie delegatów ministerstw spraw zagranicznych oraz przemysłu i handlu konsuł polski w Haifie poseł Hausner.

Na dworcach oczekiwali gości poseł dr. Rozenblat, poczem udali się oni na śniadanie do Grand Cafe a stamtąd na konferencję do związku eksportowego.

Na konferencję tę przybyli przedstawiciele wielkiego przemysłu, średniego przemysłu, kupiectwa, związku kupców i przemysłowców itd.

Poseł Hausner, zaznaczył, że przybywa, jako przedstawiciel rządu, by porozumieć się z łódzkim przemysłem i handlem.

Nawiązanie stosunków z bliskim wschodem z miejscem historycznym, gdzie fenicjanie jeszcze rozwodzili na łódkach towary swe w dalekie kraje, po stada pierwotnie znaczenie, gdyż kupiec dotrzeć może wszędzie, a nawet tam dokąd nie dotrze wódz ze swą armią.

Haifa jest jedynym portem dogodnym dla importu na Daleki Wschód, a Polska ze swymi wyrobami śmiało konkurować może ze wszystkimi krajami, a nawet z Anglią, Francją i Włochami, które jak dotychczas trzymają prym w handlu ze Wschodem.

Kardynalna zasada jest, by kupiec i

SPÓŁEK AKCYJNYCH W SIERPNIU przybyło — 2. Ich kapitał zakładowy wynosi 4.650 tys. złotych. Jednocześnie 19 starych spółek rozpięło dodatkowe emisje na 21.4 mil. zł. Widoczny jest postęp działalności emisyjnej. (Zwiększenia kapitału przez cały r. 1927 wyniosły nie wiele ponad dwukrotność tegorocznego sierpnia — 51.2 mil. —, a emisje 1926 r. wyniosły 68.5 mil. zł.).

W DZIALE WŁÓKIENNICZYM opracowywana obecnie taryfa celna będzie znacznie bardziej zróżniczkowana od obecnie obowiązującej. Będzie to jeden z najgruntowniej zreformowanych działów. Przedewszystkiem znacznie bardziej będzie specyfikowana przędza (według obowiązujących przepisów mamy sledem rodzajów, według projektu aż 13: lniana, konopna, jutowa, bawełniana, wełniana, z szerści wielbłądziej, z włókna kokosowego, z surowego jedwabiu, ze skubanki jedwabnej, z jedwabiu sztucznego, niskocowego lub chardonnetowego, z jedwabiu sztucznego miedziankowego, papierowa, słomka i włosie sztuczne, inne włókna sztuczne) tkaniny bawełniane (zamiast obecnych klas według wykończenia) dzielić się będą na stopnie wykończenia, a w obrębie każdego stopnia wykończenia istnieć będzie podział na 5 klas według wagi metra kwadratowego i z kolei klasy będą się dzielić na 4 lub 3 stopnie zależnie od ilości nitów i watku na 1 cm. kwadr. W tkaninach wełnianych projekt zachowuje podział obecny. W tkaninach jedwabnych specyfikacja będzie większa część wprowadza 3 (miał dwóch) klasy podług wagi i w obrębie każdej z nich rozróżnienie tkanin gładkich wzorzystych i nitkowanych. W tkaninach półjedwabnych specyfikacja zależna będzie od liczby i rodzaju niejedwabnych nitów. Wyroby dziane podzielone według materiału wyjściowego (len, bawełna, wełna itd.), następnie na materiały metrowe, rekawiczki, pończochy i skarpetki oraz inne wyroby dziane; wszystkie zaś rodzaje specyfikowane dalej według wagi, przybrania a w materiałach metrowych według roboty.

Łódź, 22 września.

GOTÓWKI.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 21 września 1927.

Dolary 8.91

CZeki:

Holandia 358.65
Londyn 43.52 i pół
Paryż 35.08
Praga 26.51
Szwajcaria 172.48
Wiedeń 126.07
Włochy 48.78

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

8-proc. pożyczka konwersyjna 59.20
Pożyczka dolarowa 84
10-proc. pożyczka kolejowa 102.50
5-proc. pożyczka konwersyjna 62
5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 58
8-proc. listy B-ku Gospodarstwa Krajowego i Rolnego po 92
8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 77
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie złotowe 55.75—55.50—55.60
8-proc. m. Warszawy zł. 73.50—73.20—73.50
5-proc. m. Warszawy 62.25—62.10

AKCJE.

Bank Dyskontowy 133.50
Bank Handlowy 123
Bank Polski 136.50—138
Bank Zarobkowy 82.50
Siła i Światło 100
Gosławice 72
Michałów 0.50
Cukier 4.80
Wysoka 128
Węgiel 93—92—93.50
Fitzner 5.50
Lilpop 29—28.75
Modrzejów 8.55—8.65
Norbiln 200—199
Starachowice 63—64.25—64
Borkowski 3.32

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 20 września.
Dowóz do portów Atlantyku i Goliu 77 tys. wewnątrz kraju 11 tys., wywóz na kontynent 2 tys., loco 20.59, wrzesień 19.97, październik 20.05—07, listopad 20.23, grudzień 20.42—45, styczeń 20.39—45, marzec 20.63—72, maj 20.89—92, lipiec 20.76.

Nowy Orlean, 20 września.
Loco 20.90, październik 20.06—14, grudzień 20.35—46, styczeń 20.37—43, marzec 20.65, maj 20.73—75, lipiec 20.62.

Liverpool, 20 września.
Havas. Notowania początkowe: październik 10.91, styczeń 11.03, marzec 11.07, maj 11.20; Notowania końcowe: październik 10.82, styczeń 10.93, marzec 10.98, maj 11.01.

LONDYŃSKIE AUKCJE WELNY.

(Własna służba inf. „Republiki”).
Londyn, 21 września 1927.
W obecności wielkiej liczby kupujących o-twartą została piąta seria tegoroczna tutejszych aukcji wełnianych. Do dyspozycji stoi około 141.000 bel. W pierwszym dniu aukcji silna była podaż (mniej więcej 12.000 bel) wełny australijskiej, nowozelandzkiej, podczas gdy marynosy pojawiły się w ilości bardzo zmniejszonej. Nastroj doskonały. Prawie wszystko zostało sprzedane po cenach 5 proc. wyższych od końcowych cen ostatniej serii. Najwięcej zakupów poczyniła Anglia.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w obrotach prywatnych 8.92 w płaceniu 8.93 w żądaniu. Tendencja spokojna i odcieniem mocniejszym. Podaż materiału skąpa. Obroty średnie.

Na łódzkiej giełdzie notowano wczoraj dolara w transakcjach po kursie 8.92 Obroty małe. Akcje zainteresowania nie wzbudzały.

Kto nie płaci?

Onegdaj nadeszła do Łodzi wiadomość o zawieszeniu wypłat własnych zobowiązań wekslowych przez znaną kowieńską hurtownię włókienniczą N. Bersztajn. Narazie przez firmę tę dopuszczone zostały do protestu weksle, wystawione na pokrycie towarów, zakupionych na łódzkim rynku na wiosnę.

Ogólna suma długów firmy Bersztajn w Łodzi wyniesie od 15—20 tysięcy dolarów. Poszkodowane są zarówno miejscowe przedsiębiorstwa przemysłowe jak i handlowe. Przeważnie firma Bersztajn zaopatrywała się w Łodzi w wyroby bawełniane.

Zaznaczyć należy, iż na skutek powyższej wiadomości wstrzymano szereg transportów towarów, znajdujących się w drodze do Litwy.

Na podstawie posiadanych przez nas informacji dopuszcza weksle do protestu firma Kurt Riesenfeld w Katowicach.

Wyroby damskie
cieszą się wielkim popytem.

Bieżący sezon na łódzkim rynku wyrobów damskich rozwija się nader pomyślnie, aczkolwiek koniunktury są mniej korzystne, niż w roku ubiegłym. Znacznie zwiększyła się konsumpcja wspomnianych tkanin na kresach wschodnich, a to wskutek doskonałych wyników urodzaju. Natomiast wydatnie skurczyła się pojemność rynków w częściach Małopolski, objętych powodzią.

Podobnie, jak to ma miejsce i w innych gałęziach handlu włókienniczego, bieżący tydzień przyniósł znaczne osłabienie, spowodowane zbliżaniem się świąt żydowskich.

Warto nadmienić, iż wszystkie horyskopy wskazują na to, iż bezpośrednio po świątach nastąpi w omawianej dziedzinie handlu poważniejsze ożywienie.

Mimo zwyżki surowców, ceny tkanin nie zostały odpowiednio podwyższone, gdyż uzyskanie ich byłoby niezmierznie utrudnione.

Warunki płatności są dla przemysłu bardzo uciążliwe, gotówka przy pokryciu należy wprost do rzadkości, zaś terminy wekslowe dosięgają do 4 miesięcy.

Największym popytem cieszą się nadal popeliny półwełniane, w mniejszym stopniu popeliny wełniane, oraz bostony. Chevioty wyraźnie z mody wychodzą.

Jakichkolwiek bądź nowych artykułów sezonowych narazie zupełnie brak.

Przeciętnie cena metra popeliny wynosi od 35—38 centów, zaś bostonów waha się od 90—1.70.

MODY JESIENNE

Przynosimy dzisiaj model eleganckiej i praktycznej sukienki, którą nosić można na sposób trojaki. Jako materiał służyć może czarny crepe satin, lub crepe de chine. Bluzka fasonu bolero zdobiona jest plisowaniem. Dolna część bluzki łączy się z plisowaną sukienką. Sukienka z przodu jest otwarta, i można użyć rozmaitych wstawek. Bardzo ładnie wygląda kombinacja, zdobiona złotą, lub srebrną koronką. Również wstawka z różowego crepe de chine nadaje się wybornie do uzupełnienia sukienki.

Dalej nosi się w Paryżu:
— garnitury skórzane na okryciach jesiennych, paski skórzane wykonane na wzór wstążek szkockich;
— kwiaty ze skóry;

— bransoletki skórzane;
— toalety koronkowe;
— szpilki do kapeluszy z miniaturową figurką Budy, mającą nas rzekomo chronić przed nieszczęściem.
1) Sukienka dla pańienek z granatowego weluru, zdobiona wstęgą tego samego koloru. 2) Okrycie dziecięce z cytrynowo - żółtej kashy, haftowane czerwonym welnem. 3) Okrycie z jersey w kolorze płaskowym z przodu plisowane, pasek z granatowej skóry. 4) Sukienka z granatowego serge, plisowana. Sukienka i bolero zdobione są czerwonym serge'em. Sukienka może być też wykonana z materiału czerwonego, a ozdoba jest wówczas granatowa.

To dzieło krasnoludków.

Tak zawołać może pani domu, gdy uradowanej swej rodzinie i zdumionym gościom poda na stół jeden z licznych tortów, które przyrządziła bez wielkiego trudu i tanim sposobem według starannie wypróbowanych przepisów Dra Oetkera.

Świetny wybór
licznych całkiem nowych przepisów na ciasta, torty i drobne pieczywo każdego rodzaju zawiera nowo wydana książka Oetkera z przepisami, wydanie F., którą za cenę 40 gr. nabyć można w każdym odpowiednim sklepie. Gdyby jej zabrakło można ją otrzymać za nadesłaniem znaczków pocztowych od **Dra A. Oetkera, Oliva.**

Idąc za postępem czasu należy dawne przepisy zastąpić nowymi. Nowa książka z przepisami zawiera poza tym liczne wskazówki co do uznanych powszechnie budyni i słodkich galaretek

Każdy Radjoaparat winien być zaopatrzony w baterię anodową „CENTRA” dlatego że:
Baterie anodowe „Centra” dają czysty odbiór bez żadnych szmerów i trzasków
są ekonomiczne
są pewne w działaniu
odznaczają się wielką pojemnością elektryczną
są wobec powyższych zalet w użyciu codziennym najtańsze baterie.

Zarząd Łódzkiej Fabryki Wyrobów Jedwabnych „SETALANA” SP. AKC.

zawiadamia niniejszem pp. akcjonariuszów, iż w dniu 23 października 1927 r. o godz. 3 pp. w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki № 9 odbędzie się

Zwyczajne Walne Zebranie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:
1) Wybór przewodniczącego zebrania
2) Sprawozdanie Zarządu za rok 1926
3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat oraz podział zysku
4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej
5) Wolne wnioski.
Pp. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tem zebraniu winni, zgodnie z § 24 statutu Spółki złożyć swe akcje w siedzibie Zarządu do 16 października r. b.
Jeśli zebranie w powyższym terminie nie będzie prawomocne, odbędzie się tegoż dnia w tymże lokalu o 7-ej wieczór — zebranie drugie, które będzie uważane za prawomocne bez względu na ilość zgłoszonych i reprezentowanych akcji

UWAGA: DRUKARNIE, LITOGRAFJE etc NA PROWINCJI.

Firma z siedzibą w Warszawie, dobrze wprowadzona śród przemysłu, handlu, instytucji rządowych, komunalnych etc, **przyjmuje przedstawicielstwo** lub nawiąże stałe stosunki z poważniejszymi zakładami drukarskimi, litograficznymi, fabrykami pudełek, toreb i ozdóbnych opakowań na prowincji. — Oferty sub: „Przemyślny Graficzny” kierować do Centralnego Biura Ogłoszeń L. METZL i S-ka Warszawa, Jasna 17.

BIURALISTA

z długoletnią praktyką w przedalini, obeznany dokładnie z biurowością i wszelkimi czynnościami w podobnym przedsiębiorstwie **poszukuje odpowiedniego stanowiska**, Pierwszorzędne referencje. Oferty sub: „L. 100” w adm. „Republiki” 30

Pokoju

umeblowanego z osobnym wejściem z klatki schodowej w centrum miasta **poszukuje**. Oferty sub: „L. L.”

MONTER

potrzebny. Zgłosić się: Zakład elektr. „PŁOMIEN” Pl. Wolności 6.

LOKALU

poszukuje się w centrum miasta parterowego z magazynami i biurami, dającego się na skład fabryczny. Oferty do adm. pod „WEHA” 23

Młody człowiek

poszukuje w śródmieściu **pokoju** z wygodami i telefonem nadającym się również na biuro. Oferty sub: „Jotes” do adm. Rep.

Zakład Krawiecki Jan Kamiński

ŁÓDŹ, Abramowskiego 31 (Gubernatorska) Zamówienia wykonuję z własnych i powierzonych materiałów. Posiada duży wybór materiałów z bielskich firm. Wykonanie solidne i punktualne

Absolwent Wyższej Szkoły Włókienniczej w Bielsku (ze znajomością buchalterji, władający zarówno niemieckim jak i polskim **poszukuje odpowiedniego zajęcia**. Wymagania skromne. Oferty do administracji „Republiki” sub: „R. R.” 23

POKOJ

Cudzoziemiec poszukuje w śródmieściu 2-eh elegancko umeblowanych z pełnym komfortem i niekierującą wejściem. Zgłoszenia do administracji „Republiki” pod „Cudzoziemiec” 23

LAUREATKA

moskiewskiego konserwatorium **wznosiła lekcje gry fortepianowej** Przyjmuje od 10 - 12 i od 2 - 5 Wschodnia 72, m. 19

Kupuję i sprzedaję

używane meble, dywany, maszyny do szycia, futra, ubrania i różne sprzęty domowe placę najwyższe ceny **A. Wajcman** (Dzielnia) Pr. Narutowicza 19, m. pr. Sienkiewicza 29. 22

Większa fabryka

przyjmuje **PRZEDZĘ** do snucia i krochmalenia wykonanie pierwszorzędne i punktualne. **Telefon 9-60**

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty-
— styczny przy Górnym Ryńku, —

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramw. pabjanickich)
przyjmuje chorych w chorobach wszy-
stkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej
po poł. Szezeplenie ospy, analizy (mo-
czu, kału, krwi, płwocin etc.) operacje
opatunkami.

Porada 3 złote. Wizyty na mieście

Zabiegi i operacje od umowy. Kapiele
świetlne. Naświetlania lampą kwarcową.
Roentgen. Zęby sztuczne, korony
złote, platynowe i mosty.

W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

Dr.

ST. BIBERGAL

MONIUSZKI 11. Tel. 63-22.

Choroby skórne i weneryczne.
elektroterapia.

Przyjmuje od 8—10 r. i od 5—8 wiecz.

Dr. med.

H. GUTSZTADT

Akuszerek ginekolog
powrócił

Zachodnia 62 (Cegielniana 23) tel. 29-52
przyjmuje od 12—2 i od 4—7 wiecz.

Dr. med. IGNACY MARGOLIS

choroby
oczu powrócił.

Alcja Kościuszki 13

Przyjmuje od 12—2 i od 7—8.

BACZNOŚĆ, ŁODZIANKI!

Kto z Was chce nauczyć się gruntow-
nie fachu niech się uda do znanej na-
uczycielki kroju i szycia, która naucza-
jąc już od lat 24, daje gwarancję szyb-
kiego opanowania fachu. Naucza
gruntownie kroju, szycia, modelowa-
nia, pasowania i bielizniarstwa najno-
szym systemem szkół paryskich i wie-
deńskich w ciągu jednego miesiąca.
Cały kurs kosztuje tylko 45 zł. Nie-
zamożnym usteptwo 15 proc. Zapisy
od 11—3 i 5—7 F. Grynbil, Zerom-
skiego 9 m. 33, prawa oficyna, I-szo
piętro.

**Jarby, lakiery
i przybory malarzkie**

ALEKS. MILLER i Ska

Lódź, Przejazd 4.

SKŁAD FUTER

i Zakład Kuśnierski
J. SZWARCMAN

Łarutowicza 42 (sklep frontowy)

oleca gotowe futra damskie i męskie
raz skórki pojedyncze wszelkiego ro-
zaju, po cenach przystępnych, na do-
godnych warunkach.

Obejrzenie nie obowiązuje do kupna.

KURS TAŃCA

Za 12 zł. wynucam cały kurs tańca.
Wpłaty częściowo — Zapisy codziennie

w Szkole Tańca Południowa 10
kurs rozpoczyna się 3-go października
FRYDWADL

Farbiarz

mięjący dobrze farbować tkaniny i
ręczę, znający się również na apretu-
rze potrzebny na stałą posadę do Rewla
Tallinna.

27
Namiennne oferty sub. „Farbiarz” pod
dressem: Kuulutuse büroo A. Barto-
chevitsch Tallinn (Estonia) Kuulasepa 10

—Przedmowa— ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi
„Ilustrowana Republika” zł. 4.50, za odosłanie do domu 40 gr.; z prze-
syłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicę zł. 7.20.
„Express” i „Republika” wraz z odosłaniem 8 złotych.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863-EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD

**KEFIRU LECZNICZEGO
K. SIGALINY**

WYPIĆ MOŻNA
NA MIEJSCU,
DOSTAWA DO DOMU
NA ŻĄDANIE

UL. NARUTO WICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

Nowoczesny Zakład Fryzjerski Damski i Męski
L. ROZENCWAJG

Zawadzka 26, telefon 24-45.

Ondulacja, Masaż, Maniure, Farbowanie włosów na
wszystkie kolory HENNE L'OREAL.

UWAGA: Wobec nadchodzących świąt uprasza się Sz. Panię, o łaskawe przy-
bycie, celem uniknięcia natłoku, jak to zazwyczaj bywa
w moim zakładzie w dni przedświąteczne.

L. Suchowski
stroiciel fortepianów

zamówienia osobiście i listownie przyjmuje
tylko **Nawrot 1a.**

Dr. Marja Lewinsonowa

Choroby skórne, włosów
i gabinety kosmetyczne
powróciła

Cegielniana 6, tel. 43-63. Przyjmuje od 10 do 8 w.

POSZUKUJĘ
snowadła konusowego

Oferty sub. „M. D. 16” do adm. „Republiki”

Róża Heymanówna
pianistka

dyplom „Licence de Professeur”
Konserwatorium prof. Cortot w Paryżu
udziela lekcji

Przejazd 40, m. 10, od g. 11-1 i od 2-4

Kursy Kosmetyczne
Dr. Marji Lewinsonowej

Cegielniana 6, m. 3

Masaże. Pielęgnacja twarzy, cia-
ła i włosów. Po ukończeniu kursów
wydaje się świadectwo Zapisy codziennie

Pracowniczka Biurowa

b. kierowniczką fabryki w Opa-
tówku przyjmie posadę kasjerki,
ekspedjentki lub inną. Pierwszo-
rzędne referencje. — Oferty sub.
„B. S.” do Republiki.

Zdolny ślusarz

dobrze obeznany z maszynami
pończosznymi do większej fabry-
ki na prowincji **poszukiwany**
Oferty do adm. Rep. sub. „G.G.”

Dr. med.

L. Prybulski

Zawadzka 11
Telefon Nr. 25-38,

powrócił.
Choroby skórne,
włosów, wenerycz-
ne i mocznikowe
(leczenie światłem)

Lampa kwarcowa
promieniami
Röntgena.

Przyjm. od 9-2 i 5-8

Dla pań od 4-6.

Oddzielna pocze-
kalnia.

DR.

W. Dutkiewicz

Choroby skórne
i weneryczne

Przyjmuje od 9-11
i 5-7

Piotrkowska 50

Lekarz - dentysta

F. Horowicz

przyjmuje w lecz-
nicy przy ul. Piotr-
kowskiej 294
codziennie od godz.
2-7 wiecz.

Dr. med.

Lubicz

Cegielniana 43
Tel. 41-32.

Choroby skórne, we-
neryczne, mocznikowe

Leczenie sztucz-
nym światłem wy-
zynowym.

Przyjmuje od
g. 8 do 10 rano

od 5-8 w.

Dr. med.

BRAUN

Poludniowa 23
tel. 40-26.

Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych. Leczenie
światłem. (Lampa
kwarcowa.

Przyjmuje
od 9 do 11 rano
i od 5-8 w.

Dr. med.

S. KANTOR

Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych i włosów
Gabinet Röntgena
światło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144

róg Ewangelickiej

Tel. 29-45.

Przyjmuje: od 8-2
i 6-8. Dla pań od-
dzielna poczekalnia
od 6-6 pp.

Dr. med.

Sommer

ul. 6-go sierpnia
(Benedykta) 16.

chor. skórne drog
mocz. weneryczne
i kobiece.

Przyjm. od 6-8.

Dr.

H. Wołkowyski

Zachodnia 57.
(Cegielniana 19)

Choroby skórne
i weneryczne.

Leczenie lampą
kwarcową.

Przyjmuje od
godz. 4-9.

Dla Pań od godz.
4-5 1/2, oddzielna po-
czekalnia tel. 37-70.

Doktor

P. KLINGER

Piotrkowska 31, II p. fr.

Choroby wenerycz-
ne, skórne i włosów

Przyjmuje od 9 —
12 i 4 — 8.

w niedziele i świę-
ta od 9 — 12

Dla Pań od 4 — 6

Dr. med.

LAJCHTER

Konstantynowska 9
Tel. 49-66

Stomatolog

Chor. szczęk, dźią-
seł, podniebienia,
zębodołów i t. p.

Od 1 1/2 — 5 Niedzie-
le i święta 9 — 11.

Dr. med.

Z. DATYNER

UROLOG

choroby nerek, pę-
cherza i dróg mocz-
owych.

Przyjmuje: od 1-2
i od 5-8.

Piramowicza 11
(daw. Olgińska)

Telefon 48-95.

Dr.

Michał Lipski

Choroby skórne, we-
neryczne i moczo-
picłowe

Wschodnia 65
(Piotrkowska 46),
Telefon 3-51.

Przyjmuje od 2 do 5
pp. i od 7 do 9 w.
w dni świąteczne
od 9 do 12 rano,

od 9 do 11 rano
i od 5-8 w.

Kupię

ładne BIURKO

antyczne

albo nowoczes-
ne w dobrym
stanie.

Zgłoszenia sub „M.
M.” do adm. „Re-
publiki”, 30

Lezioni d'Italiano

(conversazione,
grammatica, lette-
ratura) insegnate al-
gorina laureata in
lettere

Tel. 35-09 dalle
9-1 e dalle 5-8

Tel. 48-62.

Pokój

umeblowany

w eleganckim domu
w centrum miasta
przy inteligentnej
rodzinie da wynaję-
cie od 1 października

ka r. b. Adres: Al.
Kościuski 57, m. 18
(II piętro lewa ofi-
cyna) Obejrzed moż-
na od 11-2 po p.

Pies

8 miesięczny bul-
dog angielski, rzad-
ki okaz, czystej ra-
sy, biały w ciemne
łaty — jest do
sprzedania.

Składowa 26, m. 3
22

**Kupno
sprzedaż**

Obuwie trwałe,
dobre, palta dam-
skie białe, man-
faktura na raty tanio.

„Kredyt”. Nawrot 15
I piętro 30p

Dom nowy parte-
rowy z piekar-
nią sprzedam lub
wydzierżawię. Ale-
ja I maja 64. 23

Planino w dobrym
stanie do sprze-
dania Wólczańska
43 u tapicera 22

Ubiory męskie,
damskie, obu-
wie i swetry na
wypłatę Piotrkow-
ska 37, III wejście
I piętro.

Na wypłatę Białe
płótno, firanki,
koidry, Chustki.
Leon Rubaszkin,
Kilińskiego 44.

Na wypłatę Dam-
ska, męska bie-
lizna, pończochy,
skarpetki, parasole
Leon Rubaszkin,
Kilińskiego 44. 30

NA WYPŁATĘ!
Sweatrowe, płasz-
cze długie i kró-
tkie śniegowe, ak-
samity, flanely de-
seniowe na szlafro-
ki Leon Rubaszkin,
Kilińskiego 44

Skunksowy koł-
nier i mufka
okazyjnie do sprze-
dania ul. Cegielnia-
na 92 w sklepie
95-25

Place do sprzeda-
nia w Rokiczu — pięć
minut drogi od
tramw. Wiadomo-
ści Koczkowski Piotr-
kowska 225 25

Desenie na firanki
(Musterkarten)
okazyjnie do sprze-
dania Cegielniana
Nr 68 u gospodarza

Plac ładny ogro-
dzony, zalesio-
ny (3 morgi) zaraz
do sprzedania. Of-
erty sub. „Plac”.
Fuchs, Piotrkowska
Nr 50 25

Pianino, szafę i u-
mywalkę sprze-
dam, Nawrot 29, m.
Nr 1, między 1-2
i 7-8 27

3 pokoje z kuch-
nią, łazienką i
wygodami obok ka-
tredy do odstąpie-
nia lub na zamiesz-
kanie na lokal mniej-
szy. Oferty w „Republi-
ce” pod „Okazja”
70-24

Przyjmę dwóch pa-
nów na miesz-
kanie, Wysoka 29
of. I p., m. 3.

Pokój wynajmę pa-
nów lub przyjmę
uczniów na stancję.
Piotrkowska 88, le-
we drzwi, front III
piętro.

Elegancki pokój u-
meblowany do
wynajęcia Przejazd
Nr 30 m. 7

Nauczycielka po-
szukuje pokój przy
rodzinie. Oferty
sub. „Nauczyciel-
ka” 29

Poszukuje pokoju
elegancko ume-
blowanego z od-
dzielnym wejściem
leżącą praktykę, po-
w. Pabjanicach. Of-
erty pod „Heli”

24

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy
Traugutta 5 m. 1
90-23

Poszukuje posady
biurowej. Znam
dobrze w słowie i
piśmie polski i nie-
miecki. Dobre re-
ferencje lub gwa-
raniem poszukiwa-
nia Oferty B. B.
na do lepszego do
mu małej rodzy